

פרשת לשפטים התשע"ו

Rabbi Ari Kahn

adk1010@gmail.com

1. דברים פרק טז, יח-כ

(יח) **שפטים ושטרות** תמון לה בכל-שעריה אשר ה' אלהיה נתן לה לשבטיה ושפטו את-העם משפט-אדק: (יט) לא-תטה משפט לא תפיר פנים ולא-תקח שחד כפי השחד יעורר עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים: (כ) **אדק אדק תרדף** למען תחזיק וירשת את-הארץ אשר-ה' אלהיה נתן לה: ס

2. דברים פרק יז, ב-ז

(ב) כפי-מצא בקרבך באחד שעריה אשר-ה' אלהיה נתן לה איש או-אשה אשר יעשה את-הרע בעיני ה' אלהיה לעבור בריתו: (ג) ויגלה ויעבד אלהים אחרים וישתחו להם ולשמשו או לירח או לכל-צבא השמים אשר לא צויתו: (ד) והגדלה ושמעת ודרשת היטב והנה אמת נכון הדבר נעשית התועבה הזאת בישראל: (ה) והוצאת את-האיש ההוא או את-האשה ההוא אשר עשו את-הדבר הרע הזה אל-שעריה את-האיש או את-האשה וסקלתם באבנים ומתו: (ו) **על-פיו שנים עדים או שלשה עדים יומת המת** לא יומת על-פי עד אחד: (ז) **יד העדים תהיה-בו בראשנה** להמיתו ויד פל-העם באחרונה ובערת הרע מקרבך: פ

3. דברים פרק יז, ח-יב

(ח) כפי יפלא ממך דבר למשפט ביו-דום לדם ביו-דיו ודיו וביו נגע לנגע דברי ריבת בשעריה וקמת ועלית אל-המקום אשר יבחר ה' אלהיה בו: (ט) ובאת אל-הכהנים הלויים ואל-השפט אשר יהיה בימים ההם ודרשת והגידו לה את דבר המשפט: (י) ועשית על-פי הדבר אשר יגידו לה מן-המקום ההוא אשר יבחר ה' ושמרת לעשות ככל אשר יורה: (יא) **על-פי התורה אשר יורה ועל-המשפט אשר-יאמרו לה** תעשה לא תסור מן-הדבר אשר יגידו לה ימין ושמאל: (יב) והאיש אשר-יעשה כזוון לבלתי שמע אל-הכהן העלמד לשרת שם את-ה' אלהיה או אל-השפט ומת האיש ההוא ובערת הרע מישראל:

4. דברים פרק יז, יד-כ

(יד) כפי-תבא אל-הארץ אשר ה' אלהיה נתן לה וירשתה וישבתה בה ואמרת **אשימה עלי מלך ככל-הגוים אשר סביבתי**: (טו) שום תשים עליה מלך אשר יבחר ה' אלהיה בו מקרב אחיה עליה מלך לא תוכל לתת עליה איש נכרי אשר לא-אחיה הוא: (טז) רק לא-ירבה-לו סוסים ולא-ישיב את-העם מצרימה למען הרבות סוס וה' אמר לכם לא תספון לשוב בדרך הזה עוד: (יז) ולא ירבה-לו נשים ולא יסור לבבו וינסף וזהב לא ירבה-לו מאד: (יח) והנה כשבתו על פסא ממלכתו וכתב לו את-משנה התורה הזאת על-ספר מלפני הכהנים הלויים: (יט) והיתה עמו וקרא בו פל-ימי תניו למען ילמד ליראה את-ה' ובלתי יסור מן-המצוה ימין ושמאל למען יאריה ימים על- ממלכתו הוא ובניו בקרב ישראל: ס

5. דברים פרק יט, ו-ז

(ו) פון-ירדה גאל הדם אתרי הרצח פני-חם לבבו והשיגו כפי-ירבה הדרך והפכו גפוש ולו אין משפט-מות כפי לא שגא הוא לו מתמול שלשום: (ז) על-גן אנכי מצוה לאמר שלש ערים תבדיל לה: ס

6. דברים פרק יט, טו-כא

(טו) לא יקום **עד אחד באיש לכל-עון** ולכל-חטאת בכל-חטא אשר יחטא **על-פיו שני עדים או על-פי שלשה-עדים יקום דבר**: (טז) כפי-יקום **עדי-חמס באיש לענות בו סרה**: (יז) ועמדו שני-האנשים אשר-להם הריב לפני ה' לפני הכהנים והשפטים אשר יהיו בימים ההם: (יח) **וירשו השפטים היטב והנה עד-שקר העד שקר ענה באחיו**: (יט) **ועשיתם לו כאשר זמם לעשות לאחיו** ובערת הרע מקרבך: (כ)

והנשואים ישמעו ויראו ולא יספו לעשות עוד כדבר הרע הזה בקרבך: (כא) ולא תחוס עיגה נפש בנפש עיו בעיו שו בשו יד ביד רגל ברגל: ס

7. דברים פרק כ, א-ט

(א) כִּי־תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל־אֵיבֶיךָ וּרְאִיתָ סוֹס וְרֶכֶב עִם רַב מִמֶּךָ לֹא תִירָא מֵהֶם כִּי־ה' אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ הַמַּעֲלֶךְ מֵאַרְצַ מִצְרַיִם: (ב) וְהָיָה בְּקִרְבְּכֶם אֶל־הַמִּלְחָמָה וּנְגַשׁ הַכְּהֵן וְדַבֵּר אֶל־הָעָם: (ג) וְאָמַר אֲלֵהֶם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אֲתֶם קִרְבִּים הַיּוֹם לַמִּלְחָמָה עַל־אֵיבֵיכֶם אֶל־יָרֵךְ לְבַבְכֶם אֶל־ תִּירָאוּ וְאֶל־תַּחֲפֹנוּ וְאֶל־תַּעֲרָצוּ מִפְּנֵיהֶם: (ד) כִּי ה' אֱלֹהֵיכֶם הֵהֱלִיךְ עִמָּכֶם לְהִלָּחֵם לָכֶם עִם־אֵיבֵיכֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם: (ה) וְדַבְּרוּ הַשְּׁטוּרִים אֶל־הָעָם לֵאמֹר מִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר בָּנָה בַּיַּת־חֹדֶשׁ וְלֹא חָנְכוּ יָלְדָה וַיֵּשֶׁב לְבֵיתוֹ פְּנִימוֹת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחַר יַחֲנַכְנוּ: (ו) וּמִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר־נָטַע כָּרֶם וְלֹא חָלְלוּ יָלְדָה וַיֵּשֶׁב לְבֵיתוֹ פְּנִימוֹת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחַר יַחֲלִלְנוּ: (ז) וּמִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר־אַרְשׁ אִשָּׁה וְלֹא לָקַחָהּ יָלְדָה וַיֵּשֶׁב לְבֵיתוֹ פְּנִימוֹת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחַר יִקְחָנָהּ: (ח) וְכִסְפוֹ הַשְּׁטוּרִים לְדַבֵּר אֶל־הָעָם וְאָמְרוּ מִי־הָאִישׁ הַיָּרֵא וְנָרָה הַלֵּבָב יָלְדָה וַיֵּשֶׁב לְבֵיתוֹ וְלֹא יָמַס אֶת־לֵבָב אַחֲזוּ כְּלָבָבוּ: (ט) וְהָיָה כִּכְלַת הַשְּׁטוּרִים לְדַבֵּר אֶל־הָעָם וּפְקֻדוֹ שְׁרֵי צְבָאוֹת בְּרֹאשׁ הָעָם: ס

8. דברים פרק כא, א-ט

(א) כִּי־יִמְצָא חֵלֶל בְּאֲדָמָה אֲשֶׁר־ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ לְרִשְׁתָּהּ נִפְלַ בַּשָּׂדֶה לֹא נוֹדַע מִי הַכְּהֵן: (ב) וַיִּצְאוּ זִקְנֵיךָ וּשְׁפָטֶיךָ וּמִדְּוֵי אֶל־הָעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבֹת הַחֵלֶל: (ג) וְהָיָה הָעֵיר הַקְּרֹבָה אֶל־הַחֵלֶל וְלָקַחוּ זִקְנֵי הָעֵיר הַהִוא עֵגֶלֶת בָּקָר אֲשֶׁר לֹא־עֵבֵד בָּהּ אֲשֶׁר לֹא־מִשְׁכָּה בְּעַל: (ד) וְהוֹרִדוּ זִקְנֵי הָעֵיר הַהִוא אֶת־הָעֵגֶלֶת אֶל־גִּחַל אֵימָן אֲשֶׁר לֹא־יַעֲבֹד בּוֹ וְלֹא יִגְרַע וְעָרְפוּ־שֵׁם אֶת־הָעֵגֶלֶת בְּגִחַל: (ה) וּנְגַשׁוּ הַכְּהֵנִים בְּגִי לֹי' כִּי כֹס בְּחֹר ה' אֱלֹהֶיךָ לְשָׂרְתוֹ וּלְבָרַךְ בְּשֵׁם ה' וְעַל־פִּיהֶם יִהְיֶה כֹל־ רִיב וְכֹל־גִּגַע: (ו) וְכָל זִקְנֵי הָעֵיר הַהִוא הַקְּרֹבִים אֶל־ הַחֵלֶל יִרְחֲצוּ אֶת־יְדֵיהֶם עַל־הָעֵגֶלֶת הָעָרוּפָה בְּגִחַל: (ז) וְעָנוּ וְאָמְרוּ יְדֵינוּ לֹא שָׁפְכוּ אֶת־הַדָּם הַזֶּה וְעֵינֵינוּ לֹא רָאוּ: (ח) כִּפְרוּ לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־פָּדִיתָ ה' וְאֶל־תַּתּוֹן דָּם נָקִי בְּקִרְבַּ עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּנְכַפֵּר לָהֶם הַדָּם: (ט) וְאָמַר תְּבַעַר הַדָּם הַנָּקִי מִקְרַבְּךָ כִּי־תַעֲשֶׂה הַיֵּשֶׁר בְּעֵינֵי ה': ס

9. ויקרא פרק יט,

(טו) לֹא־תַעֲשׂוּ עוֹל בַּמִּשְׁפָּט לֹא־תִשָּׂא פְּנֵי־דָל וְלֹא תִהְדָּר פְּנֵי גָדוֹל בַּצֶּדֶק תִּשְׁפֹּט עִמִּיתְךָ: (לה) לֹא־תַעֲשׂוּ עוֹל בַּמִּשְׁפָּט בַּמִּדָּה בַּמִּשְׁקָל וּבַמִּשְׁנֶרֶת: (לו) מֵאֲזִנֵי צֶדֶק אֲבִנִי־צֶדֶק אֵיפֶת צֶדֶק וְתִוִּי צֶדֶק יִהְיֶה לָכֶם אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאַרְצֵי מִצְרַיִם: (לז) וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־כָּל־חֻקוֹתַי וְאֶת־כָּל־מִשְׁפָּטַי וְעִשִׂיתֶם אִתָּם אֲנִי ה': פ

10. דברים פרק א, טו-יח

(טו) וְאָלַח אֶת־רְאשֵׁי שְׂבָטֵיכֶם אֲנָשִׁים חֲכָמִים וַיְדַעִים וְאָתַן אוֹתָם רְאשִׁים עָלֵיכֶם שָׂרֵי אֲלָפִים וְשָׂרֵי מֵאוֹת וְשָׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֶשְׂרֹת וְשָׂרֵים לְשִׁבְטֵיכֶם: (טז) וְאַצְוָה אֶת־שְׁפָטֵיכֶם בְּעַת הַהוּא לֵאמֹר שְׁמַע בֵּין־אֲחֵיכֶם וּשְׁפָטֶתֶם צֶדֶק בֵּין־אִישׁ וּבֵין־אֲחֵיו וּבֵין גֵּרוֹ: (יז) לֹא־תִפְרִיזוּ פָּנִים בַּמִּשְׁפָּט כַּקָּטָן כַּגָּדוֹל תִּשְׁמָעוּן לֹא תִגְדָּרוּ מִפְּנֵי־אִישׁ כִּי הַמִּשְׁפָּט לֹא־לֵהִימ הוּא וְהַדְּבָר אֲשֶׁר יִקְשֶׁה מִפֶּם תִּקְרְבוּן אֵלַי וּשְׁמַעְתִּיו:

11. דברים פרק כה, יג-טז

(יג) לֹא־יִהְיֶה לָךְ בְּכִיסֶּךָ אָבֹן וְאָבֹן גְּדוֹלָה וְקִטְמָה: ס (יד) לֹא־יִהְיֶה לָךְ בְּבֵיתְךָ אֵיפָה וְאֵיפָה גְּדוֹלָה וְקִטְמָה: (טו) אָבֹן שְׁלֵמָה וְצֶדֶק יִהְיֶה־לָךְ אֵיפָה שְׁלֵמָה וְצֶדֶק יִהְיֶה־לָךְ לְמַעַן יִצְרִיכוּ יְמֵיךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ: (טז) כִּי תוֹעֲבַת ה' אֱלֹהֶיךָ כָּל־עֲשֵׂה עוֹל: פ

12. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף לב עמוד ב

דריש לקיש רמי: כתיב בצדק תשפט עמיתך וכתיב צדק צדק תרדף, הא כיצד? כאן - בדין מרומה, כאן - בדין שאין מרומה. רב אשי אמר: מתניתין כדשנין. קראי; אחד לדין ואחד לפשרה. כדתניא: צדק צדק תרדף - אחד לדין ואחד לפשרה. כיצד? שתי ספינות עוברות בנהר ופגעו זה בזה, אם עוברות שתיהן - שתיהן טובעות, בזה אחר זה - שתיהן עוברות. וכן שני גמלים שהיו עולים במעלות בית חורון ופגעו זה

בזה, אם עלו שניהן - שניהן נופלין, בזה אחר זה - שניהן עולין. הא כיצד? טעונה ושאינה טעונה - תידחה שאינה טעונה מפני טעונה. קרובה ושאינה קרובה - תידחה קרובה מפני שאינה קרובה. היו שתיהן קרובות, שתיהן רחוקות - הטל פשרה ביניהן, ומעלות שכר זו לזו.

תנו רבנן: צדק צדק תרדף - הלך אחר בית דין יפה, אחר רבי אליעזר ללוד, אחר רבן יוחנן בן זכאי לברור חיל. תנא: קול ריחים בבורני - שבוע הבן שבוע הבן. אור הנר בברור חיל - משתה שם משתה שם. תנו רבנן: צדק צדק תרדף, הלך אחר חכמים לשיביבה: אחר רבי אליעזר ללוד, אחר רבן יוחנן בן זכאי לברור חיל, אחר רבי יהושע לפקיעין, אחר רבן גמליאל ליבנא, אחר רבי עקיבא לבני ברק, אחר רבי מתיא לרומי, אחר רבי חנניה בן תרדיון לסיכני, אחר רבי יוסי לציפורי, אחר רבי יהודה בן בתירה לנציבין, אחר רבי יהושע לגולה, אחר רבי לבית שערים, אחר חכמים ללשכת הגזית.

13. רש"י מסכת סנהדרין דף לב עמוד ב

מרומה - שבית דין מכירין בתובע זה שהוא רמאי, או מבינים טענת רמאי בדבריו. בצדק תשפוט - ולא כתיב בצדק להזהיר בית דין לדקדק בו כל כך לדרוש ולחקור.

תוספות מסכת סנהדרין דף לב עמוד ב

כאן בדין מרומה - לא שיוודעים בו שהוא מרומה דא"כ אין לדונו כלל כדדרשינן בפרק שבועות העדות (שבועות ל:): מדבר שקר תרחק.

14. מדרש תנחומא (בובר) פרשת שופטים סימן ז

צדק צדק תרדוף. [שני פעמים] מכאן אמרו שיהא אדם רודף אחר ב"ד יפה. ד"א צדק צדק תרדוף שני פעמים, אזהרה לדיינין שדנין דיני נפשות, שלא יהו חותכין את הדין ביומו, אלא יהו מלינין את הדין, כדרך שמלינין בירושלים, שנאמר [מלאתי משפט] צדק ילין בה (ישעיה א כא). למען תחיה (דברים טז כ). כל הדין דין אמת לאמתו, זוכה לחיי העולם הבא, שנאמר (כי) כה אמר ה' שמרו משפט ועשו צדקה וגו' (ישעיה נו א).

15. בראשית פרק ו, ט

(ט) אלה תולדת נח נח איש צדיק תמים הנה בדרתיו את האלהים התהלך נח: בראשית פרק ז, א-ב

(א) ויאמר ה' לנח בא-אתה וכל-ביתך אל-התבה כי-אתה ראיתי צדיק לפני בדור הזה:

16. בראשית פרק טו, א-ו

(א) אתרו הדברים האלה הנה דבר-ה' אל-אברהם במחנה לאמר אל-תירא אברהם אנכי מגן לך שכרך הרבה מאד: (ב) ויאמר אברהם אדוני ה' מה-תמונתי ואנכי הולך עריגי וכו' משק ביתי הוא דמשק אליעזר: (ג) ויאמר אברהם הן לי לא נתתה זרע והנה בן-ביתי יורש אתי: (ד) והנה דבר-ה' אליו לאמר לא יירשך זרע כי-אם אשר יצא ממעיך הוא יירשך: (ה) ויוצא אתו החוצה ויאמר הכטבא השממה וספר הכוכבים אם-תוכל לספר אתם ויאמר לו פה יהיה זרעך: (ו) והאמן בה' ויחשבה לו צדקה:

17. בראשית פרק יח, יז-לג

(יז) ויה' אמר המכסה אני מאברהם אשר אני עשה: (יח) ואברהם היו יתנה לגוי גדול ועצום ונברכו-בו כל גווי הארץ: (יט) כי ידעתיו למען אשר יצוה את-בניו ואת-ביתו אחריו ושמו דרדף ה' לעשות צדקה ומשפט למען הביא ה' על-אברהם את אשר-דבר עלי: (כ) ויאמר ה' ועקת סדם ועמרה כירבה ותטאתם כי כבדה מאד: (כא) ארדה-גא ואראה הכצעקתה הבאה אלי עשו פלה ואם-לא אדעה: (כב) ויפנו משם האנשים וילכו סדמה ואברהם עורגו עמד לפני ה': (כג) ויגש אברהם ויאמר האף תספה צדיק עם-רשע: (כד) אוילי גש משעים צדיקים בתוך העיר האף תספה ולא-תשא למקום למען משעים הצדיקים אשר בקרבה: (כה) חללה לך מעשתי כדבר הנה להמית צדיק עם-רשע והנה כצדיק כרשע חללה לך השפט כל-הארץ לא יעשה משפט: (כו) ויאמר ה' אם-אמצא בסדם משעים צדיקים בתוך העיר ונשאתי לכל-

הַמִּקֹּם בְּעִבְרָתָם: (כז) וַיַּעַן אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא הוֹאֵלְתִּי לְדַבֵּר אֶל־אֲדֹנָי וְאֲנִי עֶפְרָר וְאָפֶר: (כח) אֲוֹלֵי יַחְסְרוּן חַמְשִׁים הַצְּדִיקִים חַמְשָׁה הַתְּשׁוּתִית בְּחַמְשָׁה אֶת־כָּל־הָעִיר וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁחֵת אִם־אֶמְצָא שָׁם אַרְבָּעִים וְחַמְשָׁה: (כט) וַיִּסֹּף עוֹד לְדַבֵּר אֵלָיו וַיֹּאמֶר אֲוֹלֵי יִמְצְאוּן שָׁם אַרְבָּעִים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה בְּעִבּוֹר הָאַרְבָּעִים: (ל) וַיֹּאמֶר אֶל־נְאֻם יַחַר לֵאדֹנָי וְאֲדַבְּרָה אֲוֹלֵי יִמְצְאוּן שָׁם שְׁלֹשִׁים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה אִם־אֶמְצָא שָׁם שְׁלֹשִׁים: (לא) וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא הוֹאֵלְתִּי לְדַבֵּר אֶל־אֲדֹנָי אֲוֹלֵי יִמְצְאוּן שָׁם עֶשְׂרִים וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁחֵת בְּעִבּוֹר הָעֶשְׂרִים: (לב) וַיֹּאמֶר אֶל־נְאֻם יַחַר לֵאדֹנָי וְאֲדַבְּרָה אֶת־הַפֶּעַם אֲוֹלֵי יִמְצְאוּן שָׁם עֶשְׂרֵה וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁחֵת בְּעִבּוֹר הָעֶשְׂרֵה: (לג) וַיִּלְךָ ה' פָּאֲשֶׁר כָּל־הַדְּבָר אֶל־אַבְרָהָם וְאַבְרָהָם שָׁב לְמִקְוֹ:

18. בראשית פרק לה, כו

(כו) וַיִּפֶר יְהוָה וַיֹּאמֶר צְדָקָה מְמַנִּי כִּי־עֲלֵכֶן לֹא־נִתְּתִיהָ לְשֵׁלָה בְּנִי וְלֹא־יִסַּף עוֹד לְדַעְתָּהּ:

19. בראשית פרק יד, יב-כד

(יב) וַיִּקְחוּ אֶת־לֹוט וְאֶת־רַכְשׁוֹ בְּוַאֲחֵי אַבְרָם וַיִּלְכוּ וְהוּא יָשֵׁב בְּסֹדֵם: (יג) וַיָּבֵא הַפְּלִיט וַיַּגֵּד לְאַבְרָם הָעֵבְרִי וְהוּא שָׁכֵן בְּאַלְזֵי מִמְרָא הָאֱמֹרִי אַחִי אֲשַׁכַּל וְאַחִי עֶזֶר וְהֵם בְּעַלֵי כְרִית־אַבְרָם: (יד) וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי נִשְׁבָּה אַחִיו וַיִּרַק אֶת־חַנִּיכָיו וְלִיָּדָי בֵּיתוֹ שָׁמְנָה עֶשְׂרִי וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַיִּרְדָּף עַד־דָּוָן: (טו) וַיַּחֲלֵק עֲלֵיהֶם לַיְלָה הוּא וְעַבְדָּיו וַיִּבְּסוּ וַיִּרְדְּפֻם עַד־חֹבֹבָה אֲשֶׁר מִשְׁמָאל לְדַמְשֶׁק: (טז) וַיָּשֵׁב אֶת כָּל־הָרַכָּשׁ וְגַם אֶת־לֹוט אַחִיו וְרַכְשׁוֹ הַשֵּׁיב וְגַם אֶת־הַנְּשִׁים וְאֶת־הַעַמִּים: (יז) וַיֵּצֵא מִלְדָּ־סֹדֵם לְקִרְאָתוֹ אַחֲרָי שׁוּבוּ מִהַכּוֹת אֶת־כְּדָרְלֵמֶר וְאֶת־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ אֶל־עַמְקִי שׁוּבָה הוּא עַמְקִי הַמְּלָךְ: (יח) וּמִלְכֵי־צָדֵק מְלָךְ שְׁלֹם הוֹצִיא לָחֶם וַיָּגֵן וְהוּא כְהֵן לְאֵל עֵלְיוֹן: (יט) וַיִּבְרַכְהוּ וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ אַבְרָם לְאֵל עֵלְיוֹן קִנְיָה שְׁמַיִם וְאַרְצִי: (כ) וּבְרוּךְ אֵל עֵלְיוֹן אֲשֶׁר־מָגֵן צָרִיךְ בַּיָּגֹד וַיִּתְּנוּ־לוֹ מַעֲשֵׂר מְכֹל: (כא) וַיֹּאמֶר מִלְדָּ־סֹדֵם אֶל־אַבְרָם תְּוֹלֵי הַנְּפֹשׁ וְהָרַכָּשׁ קַח־לָךְ: (כב) וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־מְלָךְ סֹדֵם הֲרַמְתִּי יָדִי אֶל־ה' אֵל עֵלְיוֹן קִנְיָה שְׁמַיִם וְאַרְצִי: (כג) אִם־מִחוּט וְעַד שְׂרֹוֹ־נִעַל וְאִם־אֶקַּח מְכֹל־אֲשֶׁר־לָךְ וְלֹא תֹאמַר אֲנִי הִעֲשֵׂרְתִּי אֶת־אַבְרָם: (כד) בְּלַעֲזֵי־רַק אֲשֶׁר אָכְלוּ הַנְּעָרִים וְחִלְקוּ הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִלְכוּ אִתִּי עֲנֵר אֲשַׁכַּל וּמִמְרָא הֵם יִקְחוּ חֵלְקָם: ס

20. בראשית פרק מד, א-ד

(א) וַיָּצֵו אֶת־אֲשֶׁר עֲלֵבִיתוֹ לֵאמֹר מֵלֵא אֶת־אֲמַתְחָת הָאֲנָשִׁים אֲכֹל כְּאֲשֶׁר יוֹכְלוּן שְׂאֵת וְשִׁים בְּסֹף־אִישׁ בְּפִי אֲמַתְחָתוֹ: (ב) וְאֶת־גְּבִיעֵי גְבִיעַ הַכֶּסֶף תְּשִׁיב בְּפִי אֲמַתְחָת הַקֶּטָן וְאֵת בְּסֹף שִׁבְרוֹ וְלִעֵשׂ כְּדַבַּר יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר: (ג) הַבָּקָר אֹר וְהָאֲנָשִׁים שְׁלָחוּ הֵמָּה וְחַמְרֵיהֶם: (ד) הֵם יֵצְאוּ אֶת־הָעִיר לֹא הָרַחֲקוּ וַיִּוֹסֵף אָמַר לְאֲשֶׁר עֲלֵבִיתוֹ קוּם רִדְף אַחֲרֵי הָאֲנָשִׁים וְהַשְׁגָּתֶם וְאֲמַרְתֶּם אֲלֵיהֶם לָמָּה שַׁלַּמְתֶּם רְעָה תַחַת טוֹבָה:

21. דברים פרק לב, ד-ה

(ד) הַצּוֹר תְּמִים פְּעֻלוֹ כִּי כָל־דְּרָכָיו מִשְׁפָּט אֵל אֲמוּנָה וְאִין עוֹל צְדִיק וַיִּשֶׁר הוּא: (ה) שַׁחַת לוֹ לֹא בְּנִיו מוֹמֵם דוֹר עֲקָשׁ וּפְתִלְתַּל:

22. איכה פרק א פסוק יח

צְדִיק הוּא ה' כִּי פִיהוּ מְרִיתִי שְׁמַעוּ־נָא כָּל הָעַמִּים וְרֵאוּ מִכְאֲבֵי בְּתוּלְתִי וּבַחֲנֹרֵי הִלְכוּ בְּשָׁבִי: ס

23. איכה רבה (בובר) פתיחתא יא

אלו זכיתם הייתם קוראים בתורה צדק צדק תרדוף ^(דברים טו כ), ועכשיו שלא זכיתם הרי אתם קוראים צדיק הוא ה' כי פיהו מריתי ^(איכה א יח)

24. משנה מסכת פאה פרק ח

(ט) ... וְכֹן דִּין שְׁדוֹן דִּין אֲמַת לְאֲמַתוֹ. וְכֹל מִי שְׁאִינוּ לֹא חָגַר, וְלֹא סוּמָא, וְלֹא פִסְתָּ, וְעוֹשֶׂה עֲצָמוֹ כְּאֶחָד מֵהֶם, אֵינוֹ מֵת מִן הַזְּקֵנָה עַד שִׁיִּהְיֶה כְּאֶחָד מֵהֶם, שְׁנַאֲמַר ^(משלי יא) וְדַרְשׁ רְעָה תְּבוֹאָנוּ, וְנַאֲמַר ^(דברים טו) צְדָק צְדָק תִּרְדָּף. וְכֹל דִּין שְׁלֹוֹקָתָ שְׁחָד וּמִטָּה אֵת הַדִּין, אֵינוֹ מֵת מִן הַזְּקֵנָה עַד שִׁעֲיָנוּ כִּהוּת, שְׁנַאֲמַר ^(שמות כג) וְשָׁחַד לֹא תִקַּח כִּי הַשָּׁחַד יַעֲזוֹר פְּקוּחִים וְגו':